

Přehled zvláštních režimů ochrany u jednotlivých autorských děl včetně srovnání s ochranou obecnou

Předmětem a cílem této práce je prozkoumat zvláštní režimy ochrany jednotlivých autorských děl. Než se ale začnu zabývat těmito režimy, bude také potřeba alespoň ve zkratce nastínit historický vývoj autorského práva a základní pojmy autorského práva. Dle mého názoru nelze zkoumat zvláštní režimy ochrany autorského práva bez těchto základních znalostí.

V další kapitole se budu věnovat obecnému režimu ochrany autorských děl. Myslím si, že obecná ochrana bude jakýmsi pojítkem, které na jednu stranu uzavře obecnou část této práce a na stranu druhou připraví prostor pro speciality zvláštních režimů ochrany jednotlivých autorských děl. Autorské právo se tradičně řadí do práva soukromého, tedy prozkoumám jednotlivé zásahy do autorových práv a prostředky k jejich ochraně, jejichž cílem je typicky odškodnění poškozeného. Nicméně některé aspekty autorských práv jsou natolik pro společnost důležité, že je chráněno i trestněprávně a správně, tedy prostředky práva veřejného. Pro tuto oblast je naopak typická preventivně represivní metoda řešení protiprávních jednání. Tedy odškodnění poškozeného je až na druhém místě, primární je ochrana společnosti před takovými nežádoucími jevy.

V poslední části se dostanu k samotnému jádru práce a to zvláštním režimům ochrany autorského práva. Na tuto oblast lze ovšem nahlížet několika způsoby. Ale ze samotného názvu této práce ale vyplývá, že jádrem tohoto tématu jsou zvláštní režimy ochrany dle kritéria druhu autorského díla, či dle režimu jeho vzniku. Z daných kritérií pak vychází několik konkrétních typů autorských děl se svou samostatnou speciální úpravou v autorském právu. Tedy autorská díla, u kterých je rozložení osobnostních a hlavně majetkových autorských práv odchýlné oproti obecnému režimu. V zásadě všem pak bylo společné oslabení autorských práv autora díla ve prospěch třetí osoby, investora, která vznik díla iniciovala a vložila do jeho vzniku určitou investici, nejčastěji finanční. Výkon majetkových a některých osobnostních autorských práv se tak přesunul od autora díla k investorovi. Tato úprava je pro dnešní dobu nezbytná. Mnohá díla by bohužel bez mimotvůrčí investice vůbec nevznikla, proto autorské právo těmto investorům přiznává zvláštní práva na úkor skutečných autorů. Čili důvody pro tyto zvláštní režimy spočívají hlavně v udržování jakési rovnováhy na hospodářském trhu, kdy autoři, motivováni a podněcováni k tvorbě děl investory, se dobrovolně vzdávají některých svých práv a investorům se zhodnocují jejich investice, tedy jsou motivováni ekonomickým prospěchem.